

STRAŻNICY PAMIĘCI

Śpiewnik polskich pieśni patriotycznych

Urząd Miasta Krakowa
Dzielnica XIII Miasta Krakowa
Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana
Młodzieżowy Ośrodek Edukacji Obywatelskiej
Małopolskie Centrum Edukacji „MEC”

STRAŻNICY PAMIĘCI

Śpiewnik polskich
pieśni patriotycznych

Urząd Miasta Krakowa
Dzielnica XIII Miasta Krakowa
Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana
Młodzieżowy Ośrodek Edukacji Obywatelskiej
Małopolskie Centrum Edukacji „MEC”

STRAŻNICY PAMIĘCI

Śpiewnik polskich
pieśni
patriotycznych

**PATRONAT HONOROWY NAD PROJEKTEM
„STRAŻNICY PAMIĘCI”**

**Prezydent Miasta Krakowa
Jacek Majchrowski**

Rada Miasta Krakowa

Wybór pieśni i komentarz historyczny
Piotr Boroń

Opracowanie muzyczne
Jerzy M. Bożyk

Opracowanie wkładki tematycznej
Aurelia Czerwińska-Pacura, Justyna Gołębiowska,
Mariusz Jabłoński

Zdjęcia do wkładki
Paweł Kubisztal, Mariusz Jabłoński, Dom Historii Podgórze

Pomysł i koncepcja wydania
Mariusz Cupiał

Kraków 2015

Słowo Prezydenta Miasta Krakowa

Tradycji stało się zadość. Realizując swoje kolejne cenne przedsięwzięcie, Młodzieżowy Ośrodek Edukacji Obywatelskiej ofiarowuje nam kolejny *Śpiewnik pieśni patriotycznych* – publikację, w której wiele miejsca poświęcono również ważnym miejscom, postaciom i wydarzeniom wpisanym w dzieje Krakowa.

Obok wielkich pomników przeszłości, w cieniu Wawelu i murów Uniwersytetu Jagiellońskiego, jest w Krakowie wiele miejsc – świadków historii, o których na co dzień nie pamiętamy, które odchodzą w zapomnienie. Takie miejsca istnieją w każdej dzielnicy, w każdej z małych ojczyzn, których tradycje współtworzą dziedzictwo Krakowa.

Mam nadzieję, że śpiewnik dedykowany młodemu „Strażnikom Pamięci” zainspirowuje Was, Drodzy Gimnazjaliści, i zachęci do udziału w przedsięwzięciach służących utrwaleniu pamięci o naszych bohaterach, nierzadko patronach krakowskich ulic, placów, o chlubnych, często dramatycznych wydarzeniach, jakimi naznaczone są liczne miejsca w Krakowie.

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa

Szanowni Państwo

Gdy 17 marca 2010 r. Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę kierunkową w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa, dotyczących przygotowania i wprowadzenia programu pn. „Edukacja patriotyczna dla szkół Krakowa”, mieliśmy świadomość, że patriotyzm i obywatelskie zaangażowanie nie są wartościami, których można „uczyć”, wlewać do głów, niczym tradycyjną, podręcznikową wiedzę. Miłość ojczyzny oraz poczucie identyfikacji z własną okolicą, miastem, krajem, jego historią, językiem i wszystkim, co sprawia, że jesteśmy Polakami – to efekty zanurzenia w kulturze, codziennej i odświętnej praktyki.

Dlatego forma uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności, polegająca na kultywowaniu lokalnych tradycji, dbałości o najbliższą okolicę, na której opiera się program „Strażnicy Pamięci”, jest doskonałym sposobem na dotarcie do serc i umysłów młodych ludzi. Wierzę, że uczestnictwo w akcji będzie doskonałą okazją do poznania historii najbliższego otoczenia i refleksji nad naszymi dziejami. Mam nadzieję, że już wkrótce wszystkie dzielnice będą mieć swych „Strażników Pamięci”, dbających o ważne, choć nie zawsze szeroko znane miejsca.

Kośmider
Bogusław Kośmider
Przewodniczący Rady Miasta Krakowa

Szanowni Czytelnicy

17 marca 2010 r. Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę nr XCV/1281/10 w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa dotyczących przygotowania i wprowadzenia programu pn. „Edukacja patriotyczna dla szkół Krakowa”. Koordynatorem realizacji projektu jest Młodzieżowy Ośrodek Edukacji Obywatelskiej działający w Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana.

Zasadniczym celem programu jest kształtowanie postaw patriotycznych wśród dzieci i młodzieży szkół krakowskich, praktykowanie pamięci o przeszłości, budowanie poczucia wspólnoty i szacunku dla przeszłych pokoleń.

W ramach programu realizowane są m.in. projekty:

- „Młodzież pamięta” z „Tramwajem Patriotycznym” z okazji rocznic uchwalenia Konstytucji 3 Maja i odzyskania Niepodległości przez Polskę
- Parada szkolnych patronów
- Pociąg pamięci o świętym Janie Pawle II (Kraków–Skawina–Kalwaria Zebrzydowska–Wadowice–Kraków)
- Bohaterowie naszej przeszłości – cykl spotkań z filmem historycznym
- Przegląd Twórczości Patriotycznej Młodzieży Województwa Małopolskiego
- Małopolski Historyczny Szlak Pamięci
- Lotny Uniwersytet Historyczny Krakowski Portal Edukacji Historycznej – www.patriotycznykrakow.pl
- Strażnicy Pamięci.

24 kwietnia 2013 r. Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę nr LXXII/1061/13 w sprawie objęcia przez Radę Miasta honorowego patronatu nad projektem „Strażnicy Pamięci” stanowiącym część programu „Edukacja patriotyczna dla szkół Krakowa”. Znaczenie przedsięwzięcia zostało także docenione przez Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego, który w roku 2014 także objął je swoim patronatem.

Celem projektu jest m.in. opieka młodzieży nad miejscami pamięci oraz upowszechnianie wśród uczniów szkół i mieszkańców miasta informacji na temat patronów ulic. W zamyśle pomysłodawców jego realizacja powinna odbywać się w ścisłym porozumieniu szkół z radami krakowskich dzielnic, co dodatkowo umocni proces integracji w obrębie najbliższych ojczyzn, jakimi są dzielnice. Wzmocnieniu tego procesu służyć mają także, wydawane w ramach projektu *Śpiewniki polskich pieśni patriotycznych*, zawierające oprócz popularnych utworów, dzielnicowe wkładki tematyczne. Do wydanych już trzech (w latach 2013–2014), poświęconych Dzielnicom I, II i III, dołącza niniejsze wydawnictwo, poświęcone Dzielnicy XIII. Mam nadzieję, że zgodnie z założeniami projektu trafi ono do bibliotek szkolnych i uczniów z terenu Dzielnicy.

W imieniu organizatorów projektu chciałbym podziękować autorom niniejszego wydania śpiewnika: **Piotrowi Boroniowi** za wybór pieśni i komentarz historyczny, **Jerzemu M. Bożykowi** – autorowi opracowania muzycznego, **Halinie Raczyńskiej-Molik** za opracowanie zapisu nutowego oraz **Jurianie Jur** – autorce projektu okładki śpiewnika. Szczególne podziękowania składam **Aurelii Czerwińskiej-Pacurze**, **Justynie Gołębiowskiej** oraz **Mariuszowi Jabłońskiemu** za przygotowanie wkładki tematycznej. W śpiewniku wykorzystano pocztówki patriotyczne, prace uczniów małopolskich szkół nadesłane na kolejne edycje realizowanego od 2002 roku **Przeglądu Twórczości Patriotycznej Młodzieży Województwa Małopolskiego** oraz plakat *Wara!* Zamieszczone w śpiewniku melodie i teksty utworów mogą się czasem różnić od innych wydawnictw, ale tak to jest w przypadku popularnych pieśni historycznych.

Mariusz Cupiał
pomysłodawca i organizator projektu „Strażnicy Pamięci”

Śpiewnik został wydany przy wsparciu finansowym Urzędu Miasta Krakowa, a także Miejskich Spółek Komunalnych w Krakowie: Krakowskiego Holdingu Komunalnego SA, Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej SA, Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji SA i Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego SA.

Spis treści

Bogurodzica	6
Gaude Mater Polonia	7
Święta miłości kochanej Ojczyzny	8
Mazurek Dąbrowskiego	9
Boże, coś Polskę	10
Rota	11
Pierwsza Brygada	12
Marsz Polonia	14
Pieśń konfederatów barskich	15
Bywaj, dziewczę, zdrowe!	16
Do wolności	17
Warszawianka (1831)	18
Mazurek 3 Maja	20
Chorał	22
Marsz strzelców	24
Marsz Żuawów	26
Pierwsza kadrowa	28
Rozkwitały pąki białych róż	29
Warczą karabiny	30
Hej, panienki, posłuchajcie	31
Wojenko, wojenko	32
Jedzie, jedzie na kasztance	33
Orlątko	35
Rapsod o pułkowniku Lisie-Kuli	36
Hej, hej ułani	37
Przybyli ułani	38
O mój rozmarynie	40
Piechota	41
O Belinie	43
O Panie, któryś jest na niebie	44
Warszawskie dzieci	46
Czerwone maki	48
Pałacyk Michła	50
Płynie Wisła, płynie	51

ORGANIZATORZY PROJEKTU „STRAŻNICY PAMIĘCI”

Urząd Miasta Krakowa
Plac Wszystkich Świętych 3/4
31-004 Kraków

CENTRUM MŁODZIEŻY W KRAKOWIE

IM. DR. HENRYKA JORDANA

Centrum Młodzieży
im. dr. H. Jordana
ul. Krupnicza 38, 31-123 Kraków
tel. (12) 430 00 15,
sekretariat@cmjordan.krakow.pl

Małopolskie Centrum
Edukacji „MEC”
ul. Krupnicza 38
31-123 Kraków
tel. 602 224 678
mceo@poczta.fm

PARTNERZY

PATRONI MEDIALNI

WWW.KRAKOW.PL

© Copyright „MEC”
www.mec.edu.pl
Kraków 2015

Wybór pieśni i komentarz historyczny
Piotr Boroń

Opracowanie muzyczne
Jerzy M. Bożyk

Zapis nutowy
Halina Raczyńska-Molik

Wkładka tematyczna
Aurelia Czerwińska-Pacura, Justyna Gołębiowska,
Mariusz Jabłoński

Zdjęcia do wkładki
Paweł Kubisztal, Mariusz Jabłoński, Dom Historii Podgórze

Pomysł i koncepcja wydania
Mariusz Cupiał

Projekt graficzny i skład
© FALL, www.fall.pl

Wydanie LVII

ISBN 978-83-65110-07-7

W śpiewniku wykorzystano pocztówki patriotyczne oraz prace nadesłane
na Przegląd Twórczości Patriotycznej Młodzieży Województwa Małopolskiego

Organizatorzy projektu „Strażnicy Pamięci”

**CENTRUM MŁODZIEŻY
W KRAKOWIE**

IM. DR. HENRYKA JORDANA

Pomysłodawca projektu „Strażnicy Pamięci”

Mariusz Cupiał

Patronat honorowy

Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski

Rada Miasta Krakowa

ISBN 978-83-65110-07-7